

Nr 272.

Av herr **Pettersson, Anton**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ersättning för debitering och uppbörd av landstingsmedel m. m.

I skrivelse den 9 juni 1932, nr 213, punkt 2, har riksdagen hemställt, att Kungl. Maj:t ville för 1933 års riksdag framlägga förslag om en allmän sänkning av utgående provisioner för häradsskrivare och kronouppbördsmän i städer. Denna sänkning av provisionen syntes riksdagen förslagsvis kunna ske på sätt, att den fastställda grunden för debiteringsprovisionen å landstingsmedel eller 1,2 procent å den del av uppbörden, som ej överstiger 100,000 kronor minskades till 0,8 procent samt övriga procentsatser minskades proportionsvis ännu mera, så att den lägsta nu gällande procentsatsen 0,3 procent, som avser den del av uppbörden, som överstiger 500,000 kronor, sänktes till 0,1 procent. Procentsatserna för provisioner, som nu äro 1,2 procent å uppbördsbelopp ej överstigande 100,000 kronor, 0,9 procent å den del av uppbördsbeloppet, som överstiger 100,000 kronor men ej 300,000 kronor, 0,6 procent å den del av uppbördsbeloppet, som överstiger 300,000 kronor men ej 500,000 kronor samt 0,3 procent å den del av uppbördsbeloppet, som överstiger 500,000 kronor skulle således förslagsvis bestämmas till respektive 0,8, 0,4, 0,2 och 0,1 procent. De ovan föreslagna procentsatserna skulle även gälla för debitering av vägs katt.

Kungl. Maj:ts nu framlagda proposition innebär, att berörda provisioner skola utgå med 1,2 procent å debiteringsbelopp icke överstigande 100,000 kronor, 0,6 procent å den del av det debiterade beloppet, som överstiger 100,000 kronor men ej 200,000 kronor, 0,3 procent å den del av det debiterade beloppet, som överstiger 200,000 kronor men ej 400,000 kronor och 0,1 procent å den del av det debiterade beloppet, som överstiger 400,000 kronor.

De av Kungl. Maj:t sålunda föreslagna procentsatserna sammanfalla med de av föreningen Sveriges häradsskrivare i skrivelse till finansdepartementet föreslagna, medan gränspunkterna ändrats från nu 100,000, 300,000 och 500,000 kronor till respektive 100,000, 200,000 och 400,000 kronor.

Vidare skulle enligt vad som framgår av propositionen ersättning till häradsskrivare för röstlängders upprättande icke längre utgå, varigenom en årlig besparing skulle uppstå av 65,000 kronor och en sänkning vidtagas i ersättningen för avskrifter av taxeringslängder medförande en besparing av omkring 50,000 kronor för år. Nämda besparing skulle i medeltal belöpa sig till 1,000 kronor för häradsskrivare (antalet häradsskrivare tjänster 119).

Bihang till riksdagens protokoll 1933. 3 saml. Nr 272.

Den av 1922 års riksdag beslutade senaste sänkningen i ersättningen för debitering av landstings- och vägskatt föranleddes av en skrivelse av 1921 års riksdag, som i anledning av väckta motioner och under återopande av vad som i ämnet anförts i konstitutionsutskottets av riksdagen godkända utlåtande, nr 48, anhöll om utredning om och på vad sätt det i 53 § av gällande landstingsförordning stadgade procenttal kunde nedsättas.

I konstitutionsutskottets nämnda utlåtande anfördes såsom motivering huvudsakligen bland annat följande:

”Enligt utskottets mening stode det utom tvivel, att de nu gällande bestämmelserna om ersättning för uppbörd av landstingsmedel, enligt vilka denna skulle utgå med 3 procent av de inlevererade medlen, tarvade en fullständig revision. Särskilt under de sista åren hade landstingsskatterna stigit i sådan grad, att uppbördsprovisionen för dessa skatter kommit att uppgå till belopp, som icke torde stå i rimligt förhållande till det med uppbörden förenade arbetet. Att så vore fallet, framginge redan för vissa delar av vårt land av de uppgifter, som lämnats i motionerna. För att erhålla ytterligare belysning av frågan hade utskottet infordrat uppgifter om dessa provisionsbelopps storlek och fördelning i de olika länen för åren 1913, 1917 och 1920. Dessa uppgifter, av vilka utskottet för vissa län såsom bilaga till sitt utlåtande fogade en tabellarisk sammanfattning, bestyrkte till fullo, att en utomordentlig ökning av provisionsbeloppen ägt rum.”

I skrivelse nr 227/1922 angående Kungl. Maj:ts förslag till förordning med särskilda föreskrifter angående ersättning för debitering och uppbörd av landstingsskatt m. m. anförde riksdagen bland annat följande:

”I detta sammanhang bör framhållas, att det ej med fog torde kunna göras gällande, att de under senare år utgående stora landstingsskatterna och här emot svarande höga provisionerna i avsevärd grad äro av tillfällig natur, och att en återgång härutinnan alltså är att förvänta. Ty ökningen av landstingsskatternas storlek under senare år beror till huvudsaklig del på att landstingens arbetsuppgifter tillvuxit, och i detta hänseende lärer, snarare än en återgång, en fortsatt utveckling vara att antaga. Följden har blivit och måste även för framtiden bliva, att landstingsskatternas storlek i förhållande till antalet skatteobjekt blir långt mera betydande, än som vid landstingsförordningens tillkomst och fixerandet av de nuvarande provisionsbeloppen var förhållandet.

Riksdagen, som sålunda anser *större reduktioner av landstingsprovisionerna tillbörliga än de i propositionen föreslagna*, finner, vad först beträffar frågan om ersättning för debitering till häradsskrivare och kronouppbördstjänsteman i stad, det i den samtidigt behandlade motionen framförda förslaget i denna del ändamålsenligt.”

Av den till statsutskottets utlåtande nr 86/1932 fogade utredningen framgår, att från år 1923 till 1930 den influtna landstingsskatten ökats med nära 50 procent och vägskatt debiterad å kronodebetsedeln med omkring 60 pro-

cent. Samma utredning ger även vid handen, att till häradskskrivare utbetald provision å landstingsskatt och vägs katt ökats från år 1923 till år 1931 med 28 procent för landstingsskatten och 46 procent å vägs katten. Under samma tid har debetsedellösen ökats med 19 procent.

En i propositionen återgiven promemoria, som utarbetats inom finansdepartementet visar, att med hänsyn till häradskskrivarnas löneinkomster en sammanlagd minskning å minst 300,000 kronor borde kunna äga rum å de allmänna medel, varav häradskskrivares ersättningar av olika slag bestredes, utan att billighetens fordringar trädde för nära. Såsom förut anförts har i propositionen omnämnts en besparing i till häradskskrivare utgående ersättning för upprättande av röstlängder och avskrifter av taxeringslängder med 115,000 kronor för år. För vinnande av den ytterligare besparing av 185,000 kronor för år, som i nämnda promemoria ansetts skälig, läser den av Kungl. Maj:t föreslagna sänkningen i debiteringsersättningen *icke vara tillräcklig*. Genom den av 1932 års riksdag föreslagna sänkningen av ersättningar skulle däremot en dylik besparing med säkerhet kunna ernås.

Häradskskrivarna torde om hänsyn tages till vederbörandes utbildning vara den högst avlönade befattningshavaregruppen i riket, något som även bestyrkes därav att dessa tjänster i allt större omfattning sökes av befattningshavare i förut mycket god löneställning, och i fråga om tjänsteställning avsevärt högre än häradskskrivare. Sålunda förekommer ej sällan att länsassessorer söka dylika tjänster. Med hänsyn härtill och då levnadskostnadsindexen numera sjunkit från 175 under första kvartalet 1923 till 154 under innevarande kvartal, läser en sänkning av debiteringsersättning på sätt 1932 års riksdag föreslagit icke kunna anses obillig.

I detta sammanhang må även framhållas, att svenska landstingsförbundet i sitt yttrande över nämnda inom finansdepartementet upprättade promemoria uttalat, att en minskning av de statliga ersättningarna till häradskskrivarna icke borde få medföra, att landstingen och vägs kassorna ginge miste om en såsom skälig ansedd förmån, och förordat, att de nuvarande procentsatserna för debiteringsprovisionen i fråga om landstingsskatt och vägs katt sänktes i enlighet med riksdagens förslag.

På grund av vad sålunda anförts får jag därför hemställa,

att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 15 måtte besluta, att ersättningen för debitering av landstingsskatt skall utgå enligt de grunder, som föreslagits i riksdagens skrivelse nr 213 år 1932, punkt 2.

Stockholm den 10 mars 1933.

Anton Pettersson.